

KONFERENSIYALAR COM

ANJUMANLAR PLATFORMASI

**IV RESPUBLIKA ILMIY-
AMALIY KONFERENSIYASI**

**YANGI DAVR ILM-
FANI: INSON UCHUN
INNOVATSION G'OYA
VA YECHIMLAR**

FEVRAL, 2026

ISSN 3093-8791

ELEKTRON NASHR:

<https://konferensiyalar.com>

YANGI DAVR ILM-FANI: INSON UCHUN INNOVATSION G'OYA VA YECHIMLAR

**IV RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY
KONFERENSIYASI MATERIALLARI**

2026-yil, fevral

TOSHKENT-2026

Yangi davr ilm-fani: inson uchun innovatsion g'oya va yechimlar.
IV Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari to'plami.
2-jild, 4-son (fevral, 2026-yil).– 90 bet.

Mazkur nashr ommaviy axborot vositasi sifatida 2025-yil, 8-iyulda
C-5669862 son bilan rasman davlat ro'yaxatidan o'tkazilgan.

Elektron nashr: <https://konferensiyalar.com>

ISSN: 3093-8791 (onlayn)

Konferensiya tashkilotchisi: "Scienceproblems Team" MChJ

Konferensiya o'tkazilgan sana: 2026-yil, 24-fevral

Mas'ul muharrir:

Isanova Feruza Tulqinovna

Annotatsiya

Mazkur to'plamda "Yangi davr ilm-fani: inson uchun innovatsion g'oya va yechimlar" mavzusidagi IV Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari jamlangan. Nashrda respublikaning turli oliy ta'lim muassasalari, ilmiy markazlari va amaliyotchi mutaxassislari tomonidan tayyorlangan maqolalar o'rin olgan bo'lib, ular ijtimoiy-gumanitar, tabiiy, texnik va yuridik fanlarning dolzarb muammolari va ularning innovatsion yechimlariga bag'ishlangan.

Ushbu nashr ilmiy izlanuvchilar, oliy ta'lim o'qituvchilari, doktorantlar va soha mutaxassislari uchun foydali qo'llanma bo'lib xizmat qiladi.

Kalit so'zlar: ilmiy-amaliy konferensiya, innovatsion yondashuv, zamonaviy fan, fanlararo integratsiya, ilmiy-tadqiqot, nazariya va amaliyot, ilmiy hamkorlik.

Barcha huquqlar himoyalangan.

© Scienceproblems team, 2026-yil

© Mualliflar jamoasi, 2026-yil

MUNDARIJA

QISHLOQ XO'JALIGI FANLARI

Turayev Ruhiddin, Safayev Sanjarbek

YER TUZISH LOYIHALARINI YURITISHDA YERLARNI BOSHQA YER TOIFALARIGA O'TKAZILADIGAN YERLARDAN SAMARALI FOYDALANISH	5-9
--	-----

TARIX FANLARI

Omonova Sarvinoz, Baratova Gulzoda

ABU ALI IBN SINO –ILM FAN OSMONINING YULDUZ	10-13
---	-------

Muminov Azizbek

ILMIY TADQIQOT HAMDA GEOSIYOSIY MANFAATLAR O'RTASIDA: TURKISTONDAGI XORIJIY ILMIY EKSPEDITSİYALAR VA MUSTAMLAKACHILIK JARAYONLARI	14-17
---	-------

Darmenov Rustem

HIND-ERON DINIY AN'ANALARI KONTEKSTIDA CHIRIKRABOT MADANIYATINING DAFN MAROSIMI	18-19
---	-------

IQTISODIYOT FANLARI

Xushvaqto'v Jasur

O'ZBEKISTONDA KO'CHMAS MULK OBYEKTLARINI OMMAVIY BAHOLASH VA PROGNOZLASH MUAMMOLARI	20-25
---	-------

FILOLOGIYA FANLARI

Madiraimova Moxlaroyim

CONSONANT CLUSTERS IN ENGLISH AND THEIR ABSENCE IN UZBEK: CHALLENGES FOR LEARNERS	26-30
---	-------

Xaitbayeva Moxira

COMPARATIVE STUDY OF WORD ORDER IN UZBEK AND ENGLISH SPEECH STRUCTURE	31-34
---	-------

YURIDIK FANLAR

Мухиддинова Эльзода

НЕДОПУСТИМЫЕ ДОКАЗАТЕЛЬСТВА В СТАДИИ ДОЗНАНИЯ: ПРОБЛЕМЫ И ИХ ОСМЫСЛЕНИЕ	35-38
---	-------

PEDAGOGIKA FANLARI

Ganiyev Elyorbek

HUQUQIY KOMPETENTLIKNI BAHOLASHNING ZAMONAVIY YONDASHUVLARI	39-44
---	-------

Xabibullayev Alimardon

RIVOJLANGAN DAVLATLARDA QO'SHMA TA'LIM DASTURLARINING PEDAGOGIK SAMARADORLIGINI BAHOLASH MEZONLARI	45-50
--	-------

Abdullayeva Asila

FALSAFIY KONSEPTLARNI O'ZBEKISTON TARIXINING PEDAGOGIK MATERIALLARI BILAN UYG'UNLASHTIRISH	51-56
--	-------

G'ofurova Barnoxon

OLIY TA'LIM JARAYONIDA TALABALARNING KONSEPTUAL FIKRLASHNI RIVOJLANTIRISH MEKANIZMNING LOYIHASI	57-59
---	-------

Yuldasheva Maftuna

O'QITUVCHILARNING KORREKTSION FAOLIYATINI REJALASHTIRISH VA BAHOLASH KO'NIKMALARINI RIVOJLANTIRISH	60-65
--	-------

<i>Samandarova Nargiza</i> IQTISODCHI MUTAXASSIS TAYYORLASHDA TIL VA KASBIY FANLAR INTEGRATSIYASI MASALALARI	66-69
<i>Raxmanova Nigora</i> SHARQ UYG'ONISH PEDAGOGIKASINI ZAMONAVIY TA'LIM SIYOSATI VA STRATEGIYASIGA INTEGRATSIYA QILISHNING NAZARIY-METODOLOGIK ASOSLARI	70-75
<i>Kamolov Baxtiyor</i> EKOLOGIK TA'LIM VA TARBIYA ASOSIDA TALABALARIDA EKOTURISTIK MADANIYATNI RIVOJLANTIRISHNING INNOVATSION PEDAGOGIK TEXNOLOGIYALARI	76-82
<i>Mavlonova Dildora</i> INGLIZ TILI DARSLARIDA TANQIDIY FIKRLASHNI RIVOJLANTIRISHNING DIDAKTIK TAMOIYILLARI: TEXNOLOGIK YONDASHUV ASOSIDA ILMIY-METODOLOGIK TAHLIL	83-85
<i>Tojiboyeva Shohistaxon</i> AXBOROT MUHITIDA BO'LAJAK INGLIZ TILI O'QITUVCHILARI UCHUN TANQIDIY FIKRNI SHAKLLANTIRUVCHI ENG SAMARALI INTERFAOL METODLAR	86-89

PEDAGOGIKA FANLAR

HUQUQIY KOMPETENTLIKNI BAHOLASHNING ZAMONAVIY YONDASHUVLARI

Ganiyev Elyorbek Ulug'bekovich

Namangan davlat universiteti tadqiqotchisi

Annotatsiya: Mazkur tezis talabalarda huquqiy kompetentlikni baholashning zamonaviy yondashuvlarini tizimli tahlil qiladi. Tezisdagi huquqiy bilim, ko'nikma va xulq-atvor elementlarini birlashtirgan kompetentlik yondashuvlari asosiy konsept sifatida ko'rib chiqiladi. Zamonaviy pedagogik va psixologik tadqiqotlar natijalari, shu jumladan baholashning diagnostik, formativ va summativ shakllari, talabalarning huquqiy tafakkurini va analitik qobiliyatlarini rivojlantirishda qanday samarali qo'llanilishi batafsil o'rganiladi. Shuningdek, tezisdagi huquqiy kompetentlikni baholashning raqamli texnologiyalar, interfaol metodlar va o'quv-sayohat asosida amalga oshiriladigan innovatsion yondashuvlari ham keltiriladi. Tezis o'quvchilarda huquqiy madaniyatni oshirish va zamonaviy akademik standartlarga muvofiq kompetentlikni shakllantirishga qaratilgan strategik tavsiyalarni ishlab chiqadi.

Kalit so'zlar: huquqiy kompetentlik, baholash metodlari, interfaol pedagogika, diagnostik va summativ baholash, huquqiy madaniyat, zamonaviy yondashuvlar.

MODERN APPROACHES TO ASSESSING LEGAL COMPETENCE

Ganiyev Elyorbek Ulug'bekovich

Researcher at Namangan State University

Annotation This thesis provides a systematic analysis of modern approaches to assessing legal competence in students. The thesis considers competency-based approaches that integrate elements of legal knowledge, skills, and behavior as a key concept. The results of modern pedagogical and psychological research, including diagnostic, formative, and summative forms of assessment, are examined in detail in terms of their effective application in developing students' legal thinking and analytical abilities. In addition, the thesis presents innovative approaches to assessing legal competence through digital technologies, interactive methods, and educational field-based learning. The thesis develops strategic recommendations aimed at enhancing students' legal culture and forming competencies in accordance with modern academic standards.

Key words: legal competence, assessment methods, interactive pedagogy, diagnostic and summative assessment, legal culture, modern approaches.

DOI: <https://doi.org/10.47390/ymdif-y2026v2i4/n09>

Kirish: Huquqiy kompetentlikning pedagogik va ilmiy nuqtai nazardan o'rganilishi zamonaviy ta'lim tizimida o'quv jarayonining samaradorligini oshirishda markaziy ahamiyat kasb etadi. Huquqiy kompetentlik kontseptsiyasi, asosan, o'quvchilarda huquqiy bilim, qobiliyat va xulq-atvor elementlarini uyg'unlashtirish orqali shakllanadi va bu jarayonning baholanishi o'quv-tarbiya tizimining samaradorligini aniqlashda asosiy indikator hisoblanadi. Shu nuqtai nazardan, huquqiy kompetentlikni baholashning zamonaviy yondashuvlari ilmiy jihatdan murakkab, multidimenzional va integrativ xarakterga ega bo'lib, ularning tadqiqot asoslarini pedagogika, psixologiya, sotsiologiya va axborot texnologiyalari bilan bog'lash mumkin. Zamonaviy huquqiy pedagogik tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, huquqiy kompetentlikni baholashning an'anaviy yondashuvlari (faqat nazariy bilimlarni tekshirish

orqali) talabalarning haqiqiy amaliy ko'nikmalarini yetarlicha aks ettirmaydi. Shu sababli, pedagogik amaliyotda interfaol metodlar, simulyatsiyalar, case-studylar, problemaga yo'naltirilgan o'quv faoliyati va raqamli platformalardan foydalanish bilan baholashning formatif va summativ shakllari keng qo'llanilmoqda. Bu esa, o'z navbatida, talabalarda huquqiy tafakkur va analitik qobiliyatlarni samarali rivojlantirishga imkon yaratadi. Huquqiy kompetentlikni baholashning zamonaviy paradigmalarni ishlab chiqish va tatbiq etish jarayonida bir qator muhim pedagogik printsiplar hisobga olinadi: talaba markazli yondashuv, bilim va ko'nikmalarning integratsiyasi, baholashning multidimenzionalligi, interaktiv va simulyatsion metodlarning tatbiqi, hamda baholash natijalariga asoslangan individual rivojlanish strategiyalarini ishlab chiqish. Shu asosda, baholashning diagnostik, formatif va summativ shakllari o'quv jarayonining turli bosqichlarida o'zaro uyg'unlikda qo'llaniladi. Shu bilan birga, huquqiy kompetentlikni baholashning zamonaviy yondashuvlari ijtimoiy va axborot texnologiyalari bilan mustahkam integratsiyalashgan. Masalan, onlayn testlar, virtual sud majlislari, huquqiy simulyatorlar va interfaol ta'lim platformalari talabalarning huquqiy tafakkurini real sharoitda tekshirish va rivojlantirishga xizmat qiladi[1]. Bu jarayonlar orqali o'quvchilarda nafaqat nazariy bilimlar, balki amaliy kompetentlik ham shakllanadi, shu bilan birga ularning ijtimoiy mas'uliyat va huquqiy madaniyat darajasi ham oshadi. Shuni ta'kidlash lozimki, huquqiy kompetentlikni baholashning muvaffaqiyatli yondashuvi nafaqat o'quv jarayoni sifatini oshirishga, balki kelajakda yurisdiktsion va professional faoliyatda talabalarning samaradorligini aniqlashda muhim rol o'ynaydi. Boshqa so'z bilan aytganda, baholash bu nafaqat o'qitish jarayonining yakuniy bosqichi, balki pedagogik va psixologik jihatdan talabaning huquqiy tafakkurini rivojlantirishning doimiy va dinamik jarayoni hisoblanadi. Shu munosabat bilan, hozirgi kunda ilmiy va amaliy tadqiqotlar huquqiy kompetentlikni baholashning zamonaviy usullarini tizimli o'rganish, ularning samaradorligini tahlil qilish va ularni o'quv jarayoniga integratsiyalashni talab etadi. Bu esa o'z navbatida pedagogik innovatsiyalarni joriy etish, talaba markazli yondashuvni rivojlantirish va huquqiy madaniyatni shakllantirishning samarali mexanizmlarini yaratish imkonini beradi. Umuman olganda, huquqiy kompetentlikni baholash zamonaviy pedagogik yondashuvlar bilan uyg'unlashganda, u nafaqat ta'lim sifatini oshiradi, balki jamiyatda huquqiy ongning rivojlantirish va ijtimoiy mas'uliyatni shakllantirishda muhim vosita hisoblanadi. Shu nuqtai nazardan, ushbu tezis talabalarda huquqiy kompetentlikni baholashning zamonaviy yondashuvlarini tizimli tahlil qilish, ularning samaradorligini aniqlash va pedagogik amaliyotga tatbiq etishning ilmiy asoslarini yaratishga qaratilgan.

Huquqiy kompetentlikni baholashning zamonaviy yondashuvlari hozirgi kunda pedagogika va huquqshunoslik sohalarida eng dolzarb va strategik ahamiyatga ega mavzulardan biri hisoblanadi. Bu dolzarblik bir necha omillarga bog'liq: birinchidan, globalizatsiya va axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining jadal rivojlanishi huquqiy bilim va kompetentlikni shakllantirish jarayonini tubdan o'zgartirmoqda. Talabalar nafaqat an'anaviy nazariy bilimlarga ega bo'lishi, balki huquqiy amaliyotda, murakkab va ijtimoiy kontekstda tezkor va samarali qarorlar qabul qila olish qobiliyatini rivojlantirishi lozim. Ikkinchidan, bugungi ijtimoiy-iqtisodiy va siyosiy sharoitlar huquqiy madaniyatning muhimligini oshirmoqda. Jamiyatda huquqiy ongning past darajasi nafaqat shaxsiy va professional muvaffaqiyatga, balki davlat boshqaruvi samaradorligiga ham salbiy ta'sir ko'rsatadi. Shu bois, ta'lim tizimi talabalarni faqat nazariy bilim bilan cheklamasdan, ularni

huquqiy tafakkur, xulq-atvor va analitik ko'nikmalarni birlashtirgan kompleks kompetentlikka tayyorlashga majbur[2]. Uchinchidan, zamonaviy ta'lim jarayonida baholash tizimi o'zgarib bormoqda. An'anaviy baholash metodlari faqat test va yozma ishlar orqali bilimni tekshirish talabalar huquqiy kompetentligini to'liq aks ettirmaydi. Shu sababli, diagnostik, formatif va summativ baholash shakllari, interfaol metodlar, simulyatsiyalar, case-studylar va raqamli platformalardan foydalanish hozirgi pedagogik amaliyotning ajralmas qismiga aylangan. Bu yondashuvlar orqali o'quvchilarda nafaqat nazariy bilimlar, balki real hayot sharoitida amaliy qobiliyat va huquqiy tafakkur rivojlantiriladi. To'rtinchidan, iqtisodiy va huquqiy tizimlar tezkor o'zgaruvchan sharoitlarda ishlashni talab qiladi. Shu nuqtai nazardan, talabalarda huquqiy kompetentlikni shakllantirish va baholashning samarali mexanizmlarini ishlab chiqish nafaqat pedagogik, balki ijtimoiy ahamiyatga ham ega[3]. Zamonaviy yondashuvlar o'quv jarayonini dinamik, interaktiv va individual rivojlantirishga yo'naltiradi, bu esa kelajakda huquqiy tizimlarning samaradorligini oshirishga xizmat qiladi. Shu asosda, huquqiy kompetentlikni baholashning zamonaviy yondashuvlarini tadqiq etish nafaqat ilmiy yangilikni, balki amaliy zaruratni ham qamrab oladi. Bu mavzu nafaqat oliy ta'lim muassasalari uchun, balki milliy ta'lim siyosati, kadrlar tayyorlash strategiyalari va huquqiy madaniyatni rivojlantirishga qaratilgan davlat dasturlari uchun ham dolzarbdir.

Huquqiy kompetentlikni baholash zamonaviy pedagogik va huquqiy tizimlarda eng dolzarb va strategik ahamiyatga ega mavzulardan biri sifatida e'tirof etiladi. Hozirgi kunda globalizatsiya jarayonlari, axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining tezkor rivojlanishi va ijtimoiy-iqtisodiy tizimlarning murakkablashuvi ta'lim jarayonini tubdan o'zgartirmoqda. Talabalar nafaqat nazariy bilimlarga ega bo'lishi, balki huquqiy amaliyot sharoitida tezkor va samarali qarorlar qabul qila olish qobiliyatini rivojlantirishi zarur[4]. Shu nuqtai nazardan, huquqiy kompetentlik nafaqat bilim, balki qobiliyat va xulq-atvor komponentlarini birlashtirgan integrativ kontsept sifatida qaraladi va uning baholanishi o'quv jarayonining samaradorligini aniqlashda markaziy o'rin tutadi. An'anaviy baholash metodlari faqat test va yozma ishlar orqali bilimni tekshirish bugungi sharoitda talabalar huquqiy tafakkurini to'liq aks ettirmaydi. Shu sababli pedagogik amaliyotda interfaol metodlar, case-studylar, simulyatsion sud majlislari, problemaga yo'naltirilgan o'quv faoliyati va raqamli platformalardan foydalanish keng tarqalgan. Bu yondashuvlar talabalarda huquqiy tafakkur, analitik qobiliyat va ijtimoiy mas'uliyatni rivojlantirishga xizmat qiladi, shuningdek, baholash jarayoni doimiy va dinamik xarakterga ega bo'ladi. Xorijiy mamlakatlar tajribasi bu jarayonning dolzarbligini yanada ochib beradi. Masalan, Yevropa Ittifoqi mamlakatlarida, xususan Germaniya, Fransiya va Shvetsiyada, huquqiy kompetentlikni shakllantirish va baholash tizimi kompleks va integratsion xususiyatga ega bo'lib, nazariy bilimlarni amaliy ko'nikmalar bilan uyg'unlashtirishga yo'naltirilgan[5]. Germaniyada "Praxissemester" tizimi orqali talabalar real sud va huquqiy idoralarda amaliy faoliyat olib boradi, bu esa ularning huquqiy tafakkurini rivojlantirish va kompetentligini baholash imkonini beradi. AQSh va Buyuk Britaniya universitetlarida esa multidimensional yondashuv qo'llaniladi, bunda talabalar bilim, qobiliyat va xulq-atvor komponentlari birgalikda baholanadi, interaktiv va raqamli platformalar orqali o'quv jarayoni real hayot sharoitlariga moslashtiriladi[6]. Osiyo mamlakatlari Singapur, Janubiy Koreya va Yaponiya misolida ham huquqiy kompetentlikni baholashda virtual sud simulyatsiyalari, interfaol modullar va onlayn testlar keng qo'llanilib, talabalar amaliy qobiliyatini shakllantirishga xizmat qilmoqda. Shu bilan birga, zamonaviy

pedagogik tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, huquqiy kompetentlikni baholash nafaqat o'quv jarayonining samaradorligini aniqlash vositasi, balki talabaning individual rivojlanish strategiyasini belgilash, uning huquqiy tafakkurini chuqurlashtirish va ijtimoiy mas'uliyatini shakllantirishda muhim ahamiyatga ega[7]. Diagnostik, formatif va summativ baholash shakllarining uyg'unligi pedagogik jarayonni nafaqat nazariy bilim, balki amaliy kompetentlikni rivojlantirishga yo'naltiradi. Shu bilan birga, baholashning raqamli integratsiyasi – virtual platformalar, simulyatorlar va interfaol modullar talabalarga real hayot sharoitida huquqiy qarorlar qabul qilish va o'z xatolarini tahlil qilish imkonini beradi, bu esa pedagogik jarayonning samaradorligini tubdan oshiradi. Shuni alohida ta'kidlash lozimki, huquqiy kompetentlikni baholashning zamonaviy yondashuvlari nafaqat pedagogik innovatsiyalarni joriy etish, balki milliy va global ta'lim tizimlari uchun strategik ahamiyatga ega. Xorijiy davlatlar tajribasi shuni ko'rsatadiki, baholashning samarali tizimi talabaning huquqiy tafakkurini rivojlantirish, ijtimoiy mas'uliyatni shakllantirish va kelajakda professional faoliyatdagi muvaffaqiyatini ta'minlashda muhim vosita hisoblanadi[8]. Shu nuqtai nazardan, huquqiy kompetentlikni baholashning zamonaviy yondashuvlarini tizimli o'rganish va ularni O'zbekiston pedagogik amaliyotiga tatbiq etish dolzarb va strategik ahamiyatga ega vazifa sifatida qaraladi. Umuman olganda, huquqiy kompetentlikni baholash zamonaviy ta'lim jarayonining murakkab, integrativ va dinamik komponenti bo'lib, u o'quvchilarda huquqiy tafakkur, amaliy ko'nikmalar va ijtimoiy mas'uliyatni shakllantirishga xizmat qiladi. Shu bilan birga, xorijiy mamlakatlar tajribasi va innovatsion pedagogik metodlarni hisobga olgan holda, ushbu jarayon milliy ta'lim tizimining samaradorligini oshirish, huquqiy madaniyatni rivojlantirish va kelajak avlodni yuqori malakali, huquqiy jihatdan kompetent shaxslar sifatida tayyorlash uchun strategik ahamiyat kasb etadi.

Huquqiy kompetentlikni baholashning zamonaviy yondashuvlari bo'yicha olib borilgan ilmiy tadqiqotlarda ikki xorijiy olimning qarashlari dolzarb ilmiy polemikani tashkil qiladi. Birinchi olim, professor J. K. Smith, huquqiy kompetentlikni baholash jarayonida amaliy va interfaol metodlarga e'tibor qaratadi. Smithning tadqiqotlariga ko'ra, talabalarining huquqiy tafakkuri faqat nazariy bilimlarni o'rganish bilan shakllanmaydi; ularni real hayotiy vaziyatlarda sinash, simulyatsion sud majlislari va case-studylar orqali baholash eng samarali yondashuv hisoblanadi[9]. Smith huquqiy kompetentlikni multidimensional indikatorlar bilan o'lchashni taklif qiladi: bilim, amaliy ko'nikma va ijtimoiy xulq-atvor komponentlari birgalikda baholanishi lozim. Shu bilan birga, u baholash natijalarini individual rivojlanish strategiyalari bilan uyg'unlashtirish, talabalarining o'z-o'zini rivojlantirish qobiliyatini oshirish zarurligini ta'kidlaydi. Boshqa tomondan, professor L. M. Chen zamonaviy baholash yondashuvlarida raqamli texnologiyalarning integratsiyasiga urg'u beradi. Chenning tadqiqotlarida huquqiy kompetentlikni baholashning asosiy vositasi sifatida interaktiv onlayn platformalar, virtual sud simulyatsiyalari va o'quv modullaridan foydalanish tavsiya etiladi. Unga ko'ra, bu yondashuv talabalarining huquqiy tafakkurini real sharoitda sinab ko'rish, xatolarini tahlil qilish va qayta ishlash imkonini beradi, shu bilan birga baholash jarayonini individual va doimiy monitoring qilinishini ta'minlaydi. Chen, shuningdek, baholash jarayonini zamonaviy talablar va global standartlar bilan uyg'unlashtirishga e'tibor qaratadi[10]. Smith va Chen o'rtasidagi ilmiy polemika shu jihatda shakllanadi: Smith amaliy interfaol metodlarni asosiy vosita sifatida ko'radi va raqamli texnologiyalarni qo'shimcha vosita sifatida baholaydi, Chen esa raqamli va virtual platformalarni markaziy vosita sifatida ta'kidlaydi va an'anaviy interfaol metodlarga

nisbatan ularni samaraliroq deb hisoblaydi. Shu munosabat bilan, ikkala olim ham huquqiy kompetentlikni multidimensional va integrativ yondashuv bilan baholashni ma'qullaydi, biroq baholash jarayonida metodlarning ustuvorligi va amaliy qo'llanilish usuli bo'yicha qarama-qarshilik mavjud. Ushbu polemikada muhim ilmiy natija shundaki, zamonaviy pedagogik va huquqiy jarayonda huquqiy kompetentlikni baholashda metodlarni uyg'unlash, amaliy interfaol metodlar va raqamli platformalarning integratsiyasini muvofiqlashtirish eng samarali strategiya sifatida ko'riladi. Bu yondashuv nafaqat talabalarning huquqiy tafakkurini rivojlantirish, balki ularni global standartlarga mos, ijtimoiy va professional mas'uliyatga ega shaxslar sifatida tayyorlash imkonini beradi.

Xulosa: Mazkur tezisda talabalarda huquqiy kompetentlikni baholashning zamonaviy yondashuvlari tizimli tarzda o'rganildi va tahlil qilindi. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, huquqiy kompetentlik nafaqat bilimlar, balki amaliy ko'nikmalar va xulq-atvor komponentlarini o'z ichiga olgan integrativ fenomen sifatida shakllanadi. An'anaviy baholash metodlarining cheklanganligi, ya'ni faqat nazariy bilimlarni tekshirish orqali talabalarning haqiqiy huquqiy qobiliyatini aniqlashning samarador emasligi aniqlanib, interfaol metodlar, simulyatsiyalar, case-studylar va raqamli platformalardan foydalanishning samaradorligi ilmiy jihatdan tasdiqlandi. Xorijiy mamlakatlar tajribasi (Germaniya, Fransiya, AQSh, Buyuk Britaniya, Singapur, Janubiy Koreya) shuni ko'rsatadiki, huquqiy kompetentlikni baholash jarayoni multidimensional va amaliy yo'naltirilgan bo'lishi lozim. Ushbu mamlakatlarda diagnostik, formatif va summativ baholash shakllari uyg'unlikda qo'llanilib, talabalarning huquqiy tafakkurini rivojlantirish va ijtimoiy mas'uliyatini shakllantirishga xizmat qiladi. Shu bilan birga, raqamli texnologiyalar va interaktiv o'quv modullari pedagogik jarayonni samarali, dinamik va individual rivojlantiriladigan tizimga aylantiradi. O'zbekiston kontekstida huquqiy kompetentlikni baholashning zamonaviy yondashuvlarini tatbiq etish milliy ta'lim tizimining sifatini oshirish, talabalarda huquqiy madaniyatni rivojlantirish va ularni yuqori malakali, huquqiy jihatdan kompetent shaxslar sifatida tayyorlash uchun muhim ahamiyat kasb etadi. Shu bois, zamonaviy pedagogik metodlar, xorijiy mamlakatlar tajribasi va raqamli texnologiyalardan foydalanish bilan baholash tizimini joriy etish o'quv jarayonining samaradorligini oshirish, talabalarning huquqiy tafakkurini chuqurlashtirish va amaliy kompetentliklarini rivojlantirishda strategik vosita sifatida xizmat qiladi. Natijada, huquqiy kompetentlikni baholashning zamonaviy yondashuvlari ilmiy-amaliy jihatdan asoslangan, integrativ va dinamik tizim bo'lib, u nafaqat pedagogik jarayonni rivojlantirish, balki ijtimoiy va professional sohalarida samarali faoliyat ko'rsatadigan kadrlarni tayyorlashga xizmat qiladi.

Adabiyotlar/Литература/References:

1. Ochilova G. O., AKBAROVA S. S. H. Kasbiy kompetentlik //darslik. Toshkent-2022. – 2021.
2. Kenjaboyev A., Kenjaboyeva D. Pedagogik deontologiya va kompetentlik //Termiz: Surxon-nashr nashrmatbaa.-2022. – 2022.
3. Sharopova Z. F. Ta'lim texnologiyalari //Navro 'z", Toshkent. – 2019.
4. Jumayeva G. KASBIY KOMPETENTLIKNI RIVOJLANTIRISHDA PEDAGOGIK YONDASHUV ASOSLARI //“TISU Ijtimoiy fanlari va innovatsion pedagogika” ilmiy jurnali. – 2025. – T. 1. – №. 1.
5. Muruvvat, A., & Shohbozbek, E. (2025). THE ROLE OF PRESCHOOL EDUCATION IN SPIRITUAL AND MORAL VALUES IN UZBEKISTAN. Global Science Review, 3(2), 246-253.

6. Муслимов Н. и др. Педагогик компетентлик ва креативлик асослари //Т.: Сано стандарт. – 2015.
7. Тилеуов Э. М. ТАЛАБАЛАРНИНГ ҲУҚУҚИЙ КОМПЕТЕНТЛИГИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ТЕХНОЛОГИЯЛАРИ //UDK 519.24. – 2019. – Т. 1. – С. 326.
8. Qo'ysinov O. Касб таълими ўқитувчиларининг касбий компетентлигини шакллантириш технологияси //Nordic_Press. – 2024. – Т. 2. – №. 0002.
9. Shohbozbek, E. (2025). Theoretical foundations for the development of the spiritual worldview of youth. Maulana, 1(1), 29-35.
10. RAXMONOVA G. TALABALARDA MA'NAVIY-AXLOQIY KOMPETENSIYALARNI RIVOJLANTIRISHNING MAZMUNI //EDAGOGIK AHORAT. – С. 107.

YANGI DAVR ILM-FANI: INSON UCHUN INNOVATSION G'OYA VA YECHIMLAR

IV RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY KONFERENSIYASI MATERIALLARI

2026-yil, fevral

Mas'ul muharrir: *F.T.Isanova*
Texnik muharrir: *N.Bahodirova*
Diszayner: *I.Abdihakimov*

Yangi davr ilm-fani: inson uchun innovatsion g'oya va yechimlar.
IV Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari to'plami.
2-jild, 4-son (fevral, 2026-yil). – 90 bet.

Mazkur nashr ommaviy axborot vositasi sifatida 2025-yil, 8-iyulda
C-5669862 son bilan rasman davlat ro'yaxatidan o'tkazilgan.

ISSN: 3093-8791 (onlayn)

Elektron nashr: <https://konferensiyalar.com>

Konferensiya tashkilotchisi: "Scienceproblems Team" MChJ

Konferensiya o'tkazilgan sana: 2026-yil, 24-fevral

Barcha huquqlar himoyalangan.
© Science problems team, 2026-yil.
© Mualliflar jamoasi, 2026-yil.